

*Ενίσχυση των δεξιοτήτων για τη βελτίωση της υγειονομικής περιθαλψης στα παιδιά πρόσφυγες/
μετανάστες και ασυνόδευτους ανηλίκους*

Οδηγός και Συστάσεις εκπαίδευσης του προγράμματος EU-VET CARE για παρόχους συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς.

Το παρόν έγγραφο έχει αναπτυχθεί από την κοινοπραξία του έργου «Ενίσχυση των ικανοτήτων για καλύτερη υγειονομική περίθαλψη στα παιδιά προσφύγων και μεταναστών, EU-VET CARE».

Ιούλιος 2021

Ethno-Medizinisches Zentrum e.V.

ZADIG

PROLEPSIS INSTITUTE

Cyprus University of Technology

Cyprus International Institute for Environmental and Public Health

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Το έργο EU-VET CARE συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus + της ΕΕ

Η συνεργασία για το έργο EU-VET CARE περιλαμβάνει 6 εταίρους από 5 χώρες:

Συντονιστής

Ethno-Medical Center e.V.

Γερμανία

Εταίροι

Prolepsis Institute	Ελλάδα
University of Valencia, Polybienestar	Ισπανία
ZADIG SRL	Ιταλία
Cyprus University of Technology	Κύπρος
FAROS	Ελλάδα

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	3
Υπόβαθρο.....	3
Ευρήματα της έρευνας του προγράμματος EU-VET CARE.....	4
Αποτελέσματα βιβλιογραφικής ανασκόπησης.....	5
Ανασκόπηση των αποτελεσμάτων των υφιστάμενων ευκαιριών κατάρτισης.....	6
Αποτελέσματα ομάδων εστίασης.....	8
Στοχευμένη ομάδα της εκπαίδευσης.....	9
Σκοπός και χρήση του οδηγού καθοδήγησης και σύστασης	10
Οι εκπαιδευτικές ενότητες του προγράμματος EU-VET CARE	10
Διεπιστημονικό μέρος.....	10
Ενότητα 1: Νομικό πλαίσιο και πρωτόκολλα εργασίας με παιδιά	11
Ενότητα 2: Διεπιστημονική συνεργασία.....	11
Ενότητα 3: Διαπολιτισμική ικανότητα	12
Ενότητα 4: Ζητήματα επικοινωνίας.....	13
Ενότητα 5: Πρόληψη Συνδρόμου Επαγγελματικής Εξουθένωσης και Διαχείριση Άγχους.....	14
Εξειδικευμένο μέρος.....	15
Ενότητα 1: Συνεργασία με διερμηνείς, πολιτισμικούς διαμεσολαβητές στο πλαίσιο της θεραπείας και της συμβουλευτικής.....	15
Ενότητα 2: Υπηρεσίες διερμηνέων/πολιτισμικών διαμεσολαβητών/πολιτισμικών διερμηνέων (Εξειδικευμένη ενότητα για Πολιτισμικούς Διαμεσολαβητές).....	16
Ενότητα 3: Διαχείριση ζητημάτων ψυχικής υγείας (Εξειδικευμένη ενότητα για Ψυχολόγους).....	17
Ενότητα 4: : Αναγνώριση και διαχείριση τραύματος και ΔΜΣ (Εξειδικευμένη ενότητα για Κοινωνικούς Λειτουργούς).....	18
Ενότητα 5: Αντιμετώπιση ζητημάτων υγείας σε παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες(Εξειδικευμένη ενότητα για Ιατρούς)	18
Εργαλεία	19
Μέρη & υλικά των Εκπαιδευτικών Ενότητων.....	19
Υλοποίηση της εκπαίδευσης - Μέθοδοι Παράδοσης	20
Ποιος μπορεί να είναι ΕΕΚ-εκπαιδευτής;.....	20
Κοινό και αριθμός Συμμετεχόντων.....	21
Προγραμματισμός.....	21
Τεχνικοί πόροι.....	22
Συμμετοχή του κοινού.....	22
Πιστοποίηση και Διαπίστευση.....	22
Συμβουλές και Συμπεράσματα.....	23

Εισαγωγή

Το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «EU-VET CARE, Ενίσχυση των δεξιοτήτων για τη βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης στα παιδιά πρόσφυγες/ μετανάστες και ασυνόδευτους ανηλίκους» συγχρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα ERASMUS+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στοχεύει στην παροχή επαγγελματικής κατάρτισης σε επαγγελματίες υγείας (γιατροί, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί και πολιτιστικοί διαμεσολαβητές), με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας υγειονομικής περίθαλψης για παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Η κοινοπραξία του έργου αντικατοπτρίζει τις διαφορετικές συνθήκες και τα στάδια ένταξης που αντιμετωπίζουν τα παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες σε ολόκληρη την Ε.Ε. καθώς και ενισχύει τη συνεργασία των χωρών Νότιας και Βόρειας Ευρώπης. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν 6 οργανισμοί από 5 χώρες (Γερμανία, Ισπανία, Ελλάδα, Ιταλία, Κύπρος), που εκπροσωπούν μέλη της ΕΕ, τα οποία λαμβάνουν διαφορετικούς αριθμούς/εθνικότητες μεταναστών/προσφύγων ως χώρες εισόδου ή προορισμού.

Οι εκπαιδευτικές ενότητες της κατάρτισης αναπτύχθηκαν από τους εταίρους του προγράμματος, με τη συμμετοχή των σχετικών φορέων και επαγγελματιών, προκειμένου να ανταποκρίνονται όσο το δυνατόν περισσότερο στις ανάγκες των επαγγελματιών του πεδίου. Η ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού της κατάρτισης ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2020 και ολοκληρώθηκε το Μάιο του 2021. Όπως και η υπόλοιπη παγκόσμια κοινότητα, το έργο επηρεάστηκε από την πανδημία του COVID-19, μεταφέροντας το πρόγραμμα σε ψηφιακούς χώρους συνάντησης. Το γεγονός αυτό επηρέασε σημαντικά την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού υλικού και των εκπαιδευτικών σεμιναρίων, δημιουργώντας τόσο εμπόδια όσο και νέες ευκαιρίες. Αυτό το έγγραφο παρέχει στους εκπαιδευτές του προγράμματος EU-VET συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές και συστάσεις, με στόχο την εφαρμογή της εκπαίδευσης στους οργανισμούς τους.

Θεωρητικό Υπόβαθρο

Πάνω από 1,2 εκατομμύρια άνθρωποι υπέβαλαν αίτηση ασύλου σε 32 χώρες της Ε.Ε. το 2016, εκ των οποίων το ένα τρίτο είναι κάτω των 18 ετών. Τα παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες είναι ευάλωτα σε όλα τα στάδια του ταξιδιού και έχουν συγκεκριμένες ανάγκες υγείας και κοινωνικές ανάγκες. Οι εμπειρίες τους στη χώρα καταγωγής τους (π.χ. ακραία φτώχεια, πόλεμος, τραυματικά γεγονότα) και το ταξίδι μετανάστευσης (π.χ. εμπειρίες χωρισμού, σεξουαλική κακοποίηση, εμπορία) επηρεάζουν την κατάσταση της υγείας τους. Οι συνθήκες στη χώρα υποδοχής, όπως για παράδειγμα οι κακές συνθήκες διαβίωσης, η έλλειψη πρόσβασης στο σχολείο, η αβέβαιη κατάσταση μετανάστευσης, ο κοινωνικός αποκλεισμός, τα θέματα καλλιέργειας και ο ρατσισμός/ξеноφοβία, μπορούν να επηρεάσουν περαιτέρω τη σωματική και την ψυχική τους υγεία. Βρίσκονται, λοιπόν, σε ευάλωτη θέση λόγω της σωματικής εξάντλησης και του ψυχολογικού τραύματος. Αυτή η περίπλοκη κατάσταση σε ολόκληρη την ΕΕ, ιδίως στις χώρες πρώτης εισόδου, απαιτεί άμεση δράση και κυρίως εκπαίδευση επαγγελματιών των υγείας, με σκοπό την εξασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας για παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες.

Η έρευνα έχει εντοπίσει αρκετά κενά στην εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας, καθώς και εμπόδια και δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στην καθημερινή τους πρακτική. Η γνώση σχετικά με ειδικά θέματα παροχής υγειονομικής περίθαλψης σε πρόσφυγες δεν είναι συχνή, ενώ παράλληλα η κατάρτιση διαφέρει από κράτος

μέλος σε κράτος μέλος. Οι περισσότερες έρευνες για την υγεία των παιδιών προσφύγων/μεταναστών προέρχονται από χώρες προορισμού στη Βόρεια Ευρώπη, ενώ παραμένουν σπάνιες στις χώρες εισόδου και διέλευσης. Η ανταλλαγή γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ γεωγραφικών πλαισίων ενισχύει την κατανόηση και την παροχή φροντίδας από τους επαγγελματίες στα παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες.

Οι επαγγελματίες συνεπώς είναι ανεπαρκώς εκπαιδευμένοι όσον αφορά στην εξειδικευμένη φροντίδα σε παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες: Σε μία έρευνα σε παιδίατρος από 10 χώρες της ΕΕ, το 80% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι δεν είχε λάβει εκπαίδευση σχετικά με τις ανάγκες υγείας των παιδιών μεταναστών, το 64% δεν γνώριζε τις επικαιροποιημένες οδηγίες και σχεδόν το 50% αντιμετώπιζε προβλήματα επικοινωνίας (Carrasco-Sanz et al., 2017). Παράλληλα, και οι ειδικοί ψυχικής υγείας και οι κοινωνικοί λειτουργοί που εργάζονται με παιδιά μετανάστες χρειάζεται να εκπαιδευτούν στη διαπολιτισμική επικοινωνία και ικανότητα (Horlings and Hein, 2018; Westwood, 2012). Τέλος, οι διερμηνείς, παρότι αποτελούν μια κατά βάση αχαρτογράφητη περιοχή (Westwood, 2012), είναι καθοριστικοί στην αναγνώριση των αναγκών των παιδιών μεταναστών· ωστόσο, υπάρχει κενό στην παρουσία τους, δημιουργώντας κενό στη φροντίδα (Jaeger et al., 2013; ISSOP, 2018). Οι έρευνες δείχνουν επίσης ότι υπάρχει έλλειψη εξειδικευμένης κατάρτισης για επαγγελματίες, που να λαμβάνει υπόψιν διεπιστημονικούς τομείς εργασίας, πολιτισμού και συστημάτων που αφορούν στον δημόσιο τομέα και την κοινωνία των πολιτών. Η Ετήσια Έρευνα Ανάπτυξης του 2013¹ αναγνωρίζει την ανάγκη βελτίωσης της οικονομικής αποδοτικότητας και της βιωσιμότητας των συστημάτων υγείας, διατηρώντας παράλληλα την πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας υπηρεσίες. Οι επαγγελματίες υγείας και οι πολιτισμικοί διαμεσολαβητές πρέπει να γνωρίζουν και να ανταποκρίνονται στους πολιτιστικούς, ιατρικούς και διοικητικούς παράγοντες που εμποδίζουν την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη. Το Συμβούλιο της Ευρώπης, στα συμπεράσματά του για την υγεία και τη μετανάστευση τόνισε την ανάγκη να βελτιωθούν οι γνώσεις σχετικά με την υγεία των μεταναστών και να ενισχυθεί η προαγωγή της υγείας, η πρόληψη και η πρόσβαση στη φροντίδα των μεταναστών/προσφύγων. Προτρέπει δράσεις για την ενίσχυση των ικανοτήτων της δημόσιας υγείας και την προώθηση της κατάρτισης, τις οποίες θεωρεί ζωτικής σημασίας². **Στόχος του έργου είναι να σχεδιάσει και να εφαρμόσει καινοτόμα επαγγελματική κατάρτιση σχετικά με την κατάλληλη παροχή υγειονομικής περίθαλψης για παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες.**

Οι **στόχοι** του προγράμματος EU-VET Care ήταν οι εξής:

- (α) Ενίσχυση της επαγγελματικής ικανότητας, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και σε συγκεκριμένα θέματα υγείας/κοινωνικά θέματα που επηρεάζουν περισσότερο τα παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες.
- (β) Ενίσχυση των δυνατοτήτων των εταίρων του προγράμματος προκειμένου να αναπτυχθεί και να παρέχεται κατάρτιση σε επαγγελματίες που εργάζονται με παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες.
- (γ) Αύξηση της ευαισθητοποίησης των σχετικών επαγγελματικών κοινοτήτων και οργανώσεων σχετικά με την κατάρτιση.
- (δ) Ευαισθητοποίηση σχετικά με την απαραίτητη διεπιστημονική συνεργασία.

Το βασικό αποτέλεσμα του έργου είναι κυρίως το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που αναπτύχθηκε, που περιλαμβάνει 10 εκπαιδευτικές ενότητες και τη γνώση και την εμπειρία που αποκτήθηκε μέσω της παράδοσής

¹ http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/ags2013_en.pdf

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/lisa/114994.pdf

του (δηλαδή το 4ήμετο διαδικτυακό εκπαιδευτικό σεμινάριο και την πλατφόρμα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης), τα οποία θα παρουσιαστούν περαιτέρω σε αυτό το έγγραφο.

Ευρήματα της έρευνας του προγράμματος EU-VET CARE

Το πρόγραμμα σπουδών της κατάρτισης που προτείνεται σε αυτό το έγγραφο κατευθυντήριων γραμμών προέρχεται από προηγούμενη έρευνα που πραγματοποιήθηκε κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του προγράμματος EU-VET CARE (2018-2019). Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα περιλάμβανε (α) εκτεταμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση, (β) χαρτογράφηση ευκαιριών κατάρτισης στην ΕΕ, και (γ) ποιοτική έρευνα (ομάδες εστίασης), η οποία εξέτασε διάφορα ζητήματα που σχετίζονται με την υγειονομική περίθαλψη παιδιών μεταναστών/προσφύγων. Αυτά τα στοιχεία αποτέλεσαν το βασικό πλαίσιο για την ανάπτυξη των ενοτήτων κατάρτισης EU-VET CARE. Τα κύρια ευρήματα παρουσιάζονται παρακάτω.

Αποτελέσματα βιβλιογραφικής ανασκόπησης

Η βιβλιογραφική ανασκόπηση ήταν η 1^η ερευνητική δραστηριότητα που καθοδήγησε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του EU-VET CARE. Τα πιο σημαντικά ευρήματα παρουσιάζονται παρακάτω. Τα πιο συχνά αναφερόμενα εμπόδια από παρόχους υγειονομικής περίθαλψης σε παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες είναι:

1. Συχνές μετακινήσεις παιδιών μεταναστών/προσφύγων: Η μετεγκατάσταση παιδιών μεταναστών/προσφύγων σε άλλα κέντρα αιτούντων άσυλο έχει συνδεθεί με μεγάλα προβλήματα στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης, κυρίως λόγω της περιορισμένης συνέχειας των πληροφοριών. Αυτό αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό στην έλλειψη προγραμματισμένων ραντεβού καθώς και στην έλλειψη κατάλληλα σχεδιασμένου ιατρικού ιστορικού που έχει ως αποτέλεσμα τη χαμηλή συμμόρφωση στις θεραπείες.
2. Άγνωστο ιατρικό ιστορικό: Το φαινόμενο οι μετανάστες/πρόσφυγες να φθάνουν σε μια χώρα χωρίς ιατρικά έγγραφα από τη χώρα καταγωγής τους είναι πολύ συχνό. Αυτό θεωρείται ως ένα σημαντικό εμπόδιο για τους επαγγελματίες υγείας που συνήθως βασίζονται σε προφορικές πληροφορίες από τις οικογένειες των παιδιών. Αυτό το εμπόδιο είναι πολύ μεγαλύτερο όταν πρόκειται για ασυνόδευτους ανηλίκους.
3. Κακή μεταβίβαση ιατρικών αρχείων: Λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρήση καθώς και η πρόσβαση σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων ασθενών είναι πολύ περιορισμένη στη συντριπτική πλειοψηφία των επαγγελματιών υγείας, ένας μεγάλος αριθμός ιατρικών αρχείων των παιδιών χάνεται.
4. Χαμηλά επίπεδα αλφαριθμητισμού υγείας: Η επικοινωνία μεταξύ επαγγελματιών υγείας και ασθενών συνήθως χαρακτηρίζεται από ανεπαρκή και κακή κατανόηση των συνταγογραφούμενων θεραπειών, συμπεριλαμβανομένων των διαγνωστικών και προληπτικών παρεμβάσεων π.χ. έλεγχος, ψυχολογική υποστήριξη και φαρμακευτική αγωγή, παρακολούθηση, πρόσβαση στη φροντίδα ή πλοήγηση στο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης. Η παραπάνω κατάσταση συνοδεύεται συνήθως και από ιατρικά λάθη των επαγγελματιών υγείας λόγω γλωσσικών εμποδίων, που σχετίζονται με άγνωστες αλλεργίες, χρόνιες ασθένειες κ.λπ.
5. Πολιτισμικές διαφορές: Το σχετικό με τον πολιτισμό υπόβαθρο έρχεται στην κορυφή της κατάταξης όσον αφορά στους καθοριστικούς παράγοντες για την παροχή υγειονομικής περίθαλψης σε μετανάστες/πρόσφυγες, δυσκολεύοντας την ιατρική επικοινωνία. Οι ανεπαρκείς γνώσεις των

επαγγελματιών υγείας σχετικά με την συμπτωματολογία που εξαρτάται από τον πολιτισμό ή τα σωματικά παράπονα έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη αντιστοιχίας μεταξύ των αντιληπτικών αναγκών υγείας των παιδίατρων και των παιδιών.

6. Περιορισμένη πρόσβαση (ή περιορισμένη διαθεσιμότητα) επαγγελματιών διερμηνέων και πολιτισμικών διαμεσολαβητών.

Όσον αφορά στα θέματα, στα οποία πρέπει να εκπαιδευτούν οι επαγγελματίες υγείας και ιδιαίτερα οι παιδίατροι που παρέχουν υγειονομική περίθαλψη σε παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες, είναι τα ακόλουθα, σύμφωνα με την Αμερικανική Ακαδημία Παιδιατρικής (Συμβούλιο Κοινωνικής Παιδιατρικής, 2013):

- Ανοσοποίηση
- Αναπτυξιακή παρακολούθηση και έλεγχος σε τακτά χρονικά διαστήματα
- Ψυχο-εκπαιδευτική αξιολόγηση
- Αναγνώριση των εμποδίων για την υγεία των παιδιών μεταναστών/προσφύγων καθώς και των παραδοσιακών φαρμακευτικών και θεραπευτικών πρακτικών που εφαρμόζονται στη χώρα καταγωγής
- Συναισθηματικά, συμπεριφοριστικά, ψυχικά και σωματικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν συχνότερα τα παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες
- Προϋποθέσεις για επαρκές ιατρικό ιστορικό
- Παροχή πολιτισμικά ικανής φροντίδας: γνώση, στάση και ανάπτυξη δεξιοτήτων σε πολιτισμικά και γλωσσικά αποτελεσματικές πρακτικές, καθώς και διαπολιτισμική επικοινωνία
- Αναγνώριση των ακαδημαϊκών επιδόσεων των παιδιών μεταναστών/προσφύγων για να υποστηρίξουν το παιδί, να το ενθαρρύνουν και να βοηθήσουν τους γονείς να λάβουν την κατάλληλη αξιολόγηση και παρέμβαση από το σχολικό σύστημα.
- Πρωτόκολλα προληπτικού ελέγχου και διάγνωσης για την αξιολόγηση παιδιών που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό, για μολυσματικές ασθένειες και άλλες ιατρικές καταστάσεις κατά την παροχή φροντίδας σε νέο-αφιχθέντα παιδιά μετανάστες. Πρόσθετες προβολές, συμπεριλαμβανομένων των προληπτικών εξετάσεων για ύπαρξη μόλυβδου, κατάσταση όρασης και ακοής, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη εάν απαιτούνται για την είσοδο στο σχολείο ή όχι.

[Ανασκόπηση των αποτελεσμάτων των υφιστάμενων ευκαιριών κατάρτισης](#)

Η κοινοπραξία EU-VET CARE πραγματοποίησε επίσης **μια ανασκόπηση των υφιστάμενων προγραμμάτων κατάρτισης για την παροχή υγειονομικής και κοινωνικής φροντίδας σε παιδιά μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων ασυνόδευτων ανηλίκων στην Ευρώπη** για ιατρούς, νοσηλευτές, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, πολιτισμικούς διαμεσολαβητές και βοηθούς, προκειμένου να γνωρίζει τις ανάγκες και τα κενά στον συγκεκριμένο τομέα. Έγινε εκτεταμένη δευτερογενής έρευνα, μέσω βιβλιογραφικής ανασκόπησης, που περιλαμβάνει πηγές γκρίζας βιβλιογραφίας και πληροφορίες από ακαδημαϊκά τμήματα/ιδρύματα, κυβερνητικές πηγές, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ευρωπαϊκά έργα, παρόχους υπηρεσιών και συμβούλους, προκειμένου να εντοπιστούν εκπαιδευτικά προγράμματα για την παροχή υγειονομικής και κοινωνικής φροντίδας σε παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες, συμπεριλαμβανομένων ασυνόδευτων ανηλίκων στην Ευρώπη τα τελευταία 5 χρόνια (2013-2018).

Κατά την αναζήτηση, εντοπίστηκαν **186** προγράμματα κατάρτισης σε 28 ευρωπαϊκές χώρες, με την Ιταλία και την Ελλάδα να είναι οι πιο οργανωμένες χώρες όσον αφορά την εκπαίδευση και κατάρτιση των επαγγελματιών για αυτόν τον πληθυσμό, και τη Γερμανία να κατέχει την τρίτη θέση. Επιπλέον, οι επαγγελματίες υγειονομικής περίθαλψης, άλλες επαγγελματικές ομάδες (όπως πολιτισμικοί διαμεσολαβητές ή βοηθοί που ασχολούνται με μετανάστες και παιδιά μετανάστες) και οι επαγγελματίες κοινωνικής φροντίδας φαίνεται να είναι οι πιο εκπαιδευμένοι εργαζόμενοι ενώ υπάρχει ένα σημαντικό κενό όσον αφορά στην κατάρτιση των δικηγόρων, ψυχολόγων και διερμηνέων.

Αρκετά προγράμματα κατάρτισης και εργαλεία που αφορούν στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης σε παιδιά πρόσφυγες/μετανάστες υπάρχουν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, ωστόσο ο αριθμός τους είναι ανεπαρκής σε πολλές περιπτώσεις. Η αντιμετώπιση του ρατσισμού, των διακρίσεων και της ξеноφοβίας, καθώς και η εμπορία ανθρώπων, ο σεξουαλικός προσανατολισμός - η ταυτότητα φύλου και οι ανάγκες υγειονομικής περίθαλψης των παιδιών με αναπηρία αποτελούν θέματα για τα οποία δεν υπάρχουν (ή υπάρχουν λίγα) προγράμματα κατάρτισης. Η ανασκόπηση έδειξε, επίσης, ιδιαίτερη έμφαση στην κατάρτιση εκπαιδευτικών/δασκάλων ενώ δυστυχώς λίγη έμφαση δίνεται στην εκπαίδευση ψυχολόγων που αποτελεί ένα σημαντικό μειονέκτημα σε όλες τις χώρες, καθώς τα ανήλικα και ιδιαίτερα τα ασυνόδευτα παιδιά μπορεί να έχουν πολλαπλούς παράγοντες κινδύνου για πιθανά προβλήματα ψυχικής υγείας. Μια περίληψη των κύριων ευρημάτων των υφιστάμενων ευκαιριών κατάρτισης που εντοπίστηκαν στην Ευρώπη παρουσιάζεται παρακάτω:

Υπάρχουν αρκετές ευκαιρίες κατάρτισης για επαγγελματίες που εργάζονται με παιδιά μετανάστες/ πρόσφυγες και ασυνόδευτους ανηλίκους, οι οποίες επικεντρώνονται κυρίως στα ακόλουθα ζητήματα:

α) **Διαταραχές τραύματος και μετατραυματικού στρες:** Πιο συγκεκριμένα, οι επαγγελματίες εκπαιδεύονται για τον τρόπο αντιμετώπισης των τραυματισμένων παιδιών, καθώς και για τον τρόπο προστασίας τους από συνθήκες που οδηγούν σε αυτήν την κατάσταση, ενώ εκπαιδεύονται και σε θέματα επικοινωνίας με παιδιά των οποίων οι γονείς πάσχουν από διαταραχές μετατραυματικού στρες.

β) **Πολιτισμική διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων:** Δύο ακόμη ζητήματα με τα οποία σχετίζονται οι ευκαιρίες κατάρτισης είναι η διαμεσολάβηση και η επίλυση συγκρούσεων, βοηθώντας τους επαγγελματίες, όχι μόνο να μπορέσουν να βρουν λύσεις σε τέτοιες περιπτώσεις, αλλά και να βοηθήσουν τα παιδιά μετανάστες και ασυνόδευτους ανηλίκους να ξεπερνούν το φόβο της σύγκρουσης και να ξεφεύγουν από τον ρόλο του θύματος.

γ) **Ψυχική Υγεία:** Υπάρχει επίσης σημαντικός αριθμός ευκαιριών κατάρτισης που απευθύνονται σε επαγγελματίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας, όπου κύριος στόχος είναι η εκπαίδευση τους όσον αφορά στην ψυχική υγεία των μεταναστών και τον τρόπο αντιμετώπισης ψυχικών ασθενειών που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ή μετά άφιξη στην Ευρώπη.

δ) **Ψυχολογική υποστήριξη:** Επιπλέον, υπάρχουν ορισμένα προγράμματα κατάρτισης που εστιάζουν στην ψυχολογική υποστήριξη των μεταναστών (γενικά), καθώς και παιδιών μεταναστών/ πρόσφυγων, ασυνόδευτων ανηλίκων και γυναικών, ενώ ορισμένοι επαγγελματίες εκπαιδεύονται επίσης στη (ψυχολογική) βοήθεια παιδιών μεταναστών που έχουν αντιμετωπίσει κάθε είδους τραυματικές εμπειρίες, όπως πόλεμος, βασανιστήρια, μετανάστευση και σεξουαλική βία κ.λπ.

Οι θεματικές μονάδες (θέματα) που παρουσιάστηκαν παραπάνω αποτελούν τα κύρια θέματα στα οποία εστιάζουν τα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης. Ωστόσο, σε ορισμένες χώρες έχει γίνει προσπάθεια εκπαίδευσης επαγγελματιών σχετικά με:

- ✓ Σεξουαλική βία
- ✓ Κακοποίηση παιδιών
- ✓ Ενδοοικογενειακή βία
- ✓ Θεραπεία χρόνιων παθήσεων στα παιδιά, καθώς και,
- ✓ Κατάχρηση ουσιών

Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν αρκετά κενά και ανάγκες στον τομέα της κατάρτισης επαγγελματιών όσον αφορά στην υγεία και την κοινωνική φροντίδα αυτού του ευάλωτου πληθυσμού. Στην παρακάτω λίστα, υπάρχουν ορισμένα θέματα στα οποία **δεν έχει επικεντρωθεί ή έχει επικεντρωθεί ένας μικρός αριθμός ευκαιριών κατάρτισης έως τώρα:**

- Ρατσισμός
- Διακρίσεις και ξενοφοβία
- Εμπορία ανθρώπων
- Παιδιά με σωματικές και ψυχικές αναπηρίες
- Σεξουαλικός προσανατολισμός & ταυτότητα φύλου
- Καθορισμός ηλικίας παιδιών μεταναστών/προσφύγων και ασυνόδευτων ανηλίκων

Αποτελέσματα ομάδων εστιασμένης συζήτησης

Μέσω της ποιοτικής έρευνας και πιο συγκεκριμένα των ομάδων εστιασμένης συζήτησης που πραγματοποιήθηκαν με τους ενδιαφερόμενους φορείς (γιατροί, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί και πολιτισμικοί διαμεσολαβητές/μεταφραστές), η κοινοπραξία διερεύνησε τις αντιλήψεις, τις ανάγκες και τα εμπόδια των επαγγελματιών υγείας που σχετίζονται με την υγειονομική περίθαλψη παιδιών μεταναστών/προσφύγων. Συζητήθηκαν επίσης με την ομάδα-στόχο προτάσεις, ιδέες και εισηγήσεις που σχετίζονται με την κατάρτιση σχετικά με το περιεχόμενο καθώς και μεθόδους και τεχνικές διδασκαλίας.

Τα κύρια ευρήματα συνοψίζονται στους παρακάτω πίνακες:

Εμπόδια που σχετίζονται με την καθημερινή πρακτική των επαγγελματιών με παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες (με βάση τα δεδομένα των ομάδων εστιασμένης συζήτησης)
Συστημικά Εμπόδια
Ανεπαρκείς Πόροι
Υγειονομικό προσωπικό (διοικητικό προσωπικό και εργαζόμενοι στον τομέα υγείας)
Πολιτισμικοί διαμεσολαβητές/μεταφραστές
Υπηρεσίες ψυχικής υγείας
Χώροι σε περιφερειακά καταφύγια & νοσοκομεία
Ιατρικό ιστορικό ασθενούς
Γραφειοκρατία
Περιορισμοί σχετικά με την ασφάλεια της υγείας
Έλλειψη συνεργασίας
Προβλήματα ασυνόδευτων ανηλίκων

Έλλειψη στέγης
Καθυστερήσεις στις υπηρεσίες
Αποδράσεις
Αξιολόγηση ηλικίας
Έλλειψη προστασίας
Πολιτισμός και επικοινωνία
Πολιτισμός
Ενδοοικογενειακή βία
Θρησκεία
Φύλο
Ομαδική συνοδεία
Ψυχική υγεία
Προτεραιότητες Μετανάστευσης
Επικοινωνία
Γλώσσα
Μη-λεκτική επικοινωνία
Προκατάληψη
Ρατσισμός
Μειωμένη εμπιστοσύνη
Έλλειψη επαγγελματικών ικανοτήτων
Ελάχιστη τεχνογνωσία
Γενική κατάρτιση
Μη έμπειροι εκπαιδευτές
Πολιτική, κοινωνική και επιδημιολογική κατάσταση στις χώρες προέλευσης
Ενσυναίσθηση
Διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο
Διαθέσιμες υπηρεσίες
Πρωτόκολλα που σχετίζονται με το παιδί
Επαγγελματική εξουθένωση/Αυτό-φροντίδα

Αντιλήψεις επαγγελματιών για την επαγγελματική κατάρτιση σχετικά με τη φροντίδα παιδιών μεταναστών/προσφύγων (με βάση τα δεδομένα των ομάδων εστίασης)

Αναγκαιότητα κατάρτισης

Έλλειψη κατάρτισης: σπάνια και γενική

Έλλειψη τυποποιημένης υποχρεωτικής κατάρτισης: η εκπαίδευση εξαρτάται από τη φιλοσοφία, τον προϋπολογισμό και τους χρονικούς περιορισμούς κάθε οργανισμού

Περιεχόμενο της εκπαίδευσης (βάσει δεδομένων ομάδων εστιασμένης συζήτησης)
Νομικό πλαίσιο
Πρωτόκολλα ειδικά για παιδιά
Διεπιστημονική συνεργασία
«Bi-proxy προσέγγιση» κατά τη διερμηνεία
Διαπολιτισμική εκπαίδευση
Δεξιότητες επικοινωνίας για αλληλεπίδραση με παιδιά, ενσυναίσθηση, ενεργή ακρόαση
Παιδική ψυχολογία: τραύμα, ζητήματα ψυχικής υγείας, διαχείριση της μεταβατικής κατάστασης των παιδιών (βρέφη-παιδική ηλικία, παιδική-εφηβεία, εφηβεία-ενήλικες, περιπλάνηση/ διαμονή σε κατασκηνώσεις/ιδρυματοποίηση), ανάπτυξη και υλοποίηση πρωτοβουλιών με στόχο την ψυχοκοινωνική ενίσχυση
Πρωτοβουλίες ένταξης (Κατάρτιση για μετανάστες / πρόσφυγες)
Πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση του αλκοόλ και της χρήσης ναρκωτικών
Διαχείριση επαγγελματικής εξουθένωσης / άγχους
Ειδική εκπαίδευση πολιτισμικών διαμεσολαβητών / μεταφραστών π.χ. να μάθουν ιατρικές και ψυχιατρικές ορολογίες: εάν πρόκειται να γίνουν μεταφραστές ή να παρακολουθήσουν την εκπαίδευση όπως όλοι οι άλλοι επαγγελματίες: να μπορούν να συνεργάζονται αποτελεσματικά μαζί τους και να γίνονται πολιτισμικοί διαμεσολαβητές

Ομάδα – στόχος της εκπαίδευσης

Η ομάδα – στόχος της εκπαίδευσης είναι επαγγελματίες που συμμετέχουν στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης σε παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες, συμπεριλαμβανομένων ασυνόδευτων ανηλίκων. Η εκπαίδευση έχει σχεδιαστεί ειδικά για να καλύψει τις ανάγκες ιατρών, ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών και πολιτισμικών διαμεσολαβητών. Επιπλέον, οι συνεντεύξεις των ομάδων εστιασμένης συζήτησης έδειξαν ότι υπάρχει ανάγκη εκπαίδευσης, επίσης, και σε εθελοντές, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην παροχή φροντίδας σε παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες, καθώς και στο σχολικό προσωπικό- νοσηλευτές και εκπαιδευτικούς. Οι σχετικές επαγγελματικές κοινότητες, ο δημόσιος τομέας και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών είναι επίσης δευτερεύουσες ομάδες -στόχοι της κατάρτισης. Δεν απευθύνονται όλες οι ενότητες στις δευτερεύουσες ομάδες-στόχους, καθώς έχουν αναπτυχθεί ειδικά για τα προαναφερθέντα επαγγέλματα. Ωστόσο, μπορούν επίσης να επωφεληθούν από την εκπαίδευση, ιδιαίτερα από το διεπιστημονικό μέρος.

Σκοπός και χρήση του οδηγού καθοδήγησης και σύστασης

Στόχος αυτού του οδηγού είναι να δώσει συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές σε παρόχους συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και σε άλλους ενδιαφερόμενους επαγγελματίες, εξηγώντας πώς να εφαρμόσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις στους δικούς τους οργανισμούς τόσο στο διεπιστημονικό όσο και στο εξειδικευμένο μέρος της κατάρτισης. Περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή κάθε ενότητας προκειμένου οι δυνητικοί εκπαιδευτές να εξοικειωθούν με το περιεχόμενο. Επιπλέον, περιλαμβάνει συστάσεις σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής των συγκεκριμένων ή παρόμοιων εκπαιδεύσεων και τον τρόπο χρήσης των διαφορετικών εργαλείων.

Οι πάροχοι συνεχιζόμενης εκπαίδευσης που επιθυμούν να σχεδιάσουν σχετική εκπαίδευση μπορούν να αντλήσουν έμπνευση από αυτό το έγγραφο και τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν από τους εταίρους κατά την περίοδο του προγράμματος. Ωστόσο, είναι πιθανό να διαπιστώσουν ότι απαιτούνται ορισμένες τροποποιήσεις προκειμένου να προσαρμοστεί η κατάρτιση στις συγκεκριμένες ανάγκες του οργανισμού τους και στο τρέχον εθνικό πλαίσιο. Στο τέλος του οδηγού μπορείτε να βρείτε τις εμπειρίες από την εφαρμογή της εκπαίδευσης από την κοινοπραξία. Αυτές περιλαμβάνουν τόσο εμπειρίες από εκπαιδευτές όσο και άμεση ανατροφοδότηση που προέρχεται από την αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε μετά την ολοκλήρωση της κατάρτισης και μπορεί να είναι χρήσιμη σε παρόχους συνεχιζόμενης εκπαίδευσης. Ο τελικός στόχος του εγγράφου είναι να συμβάλει στη δημιουργία ικανοτήτων των κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης και συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, καθώς και άλλων τύπων οργανώσεων κατάρτισης, και ως εκ τούτου να εξοπλίσει και να εκπαιδεύσει καλύτερα επαγγελματίες που συμμετέχουν στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης για παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες.

Οι εκπαιδευτικές ενότητες του προγράμματος EU-VET CARE

Διεπιστημονικές ενότητες

Οι διεπιστημονικές ενότητες της εκπαίδευσης απευθύνονται σε όλα τα επαγγέλματα, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων που αφορούν τον τομέα της παροχής υγειονομικής περίθαλψης σε παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες γενικότερα. Αυτά τα θέματα είναι συναφή με επαγγελματικούς τομείς, καθώς αγγίζουν πτυχές που έχουν σημασία για την εργασία με ανηλίκους, καθώς και τη διεπιστημονική συνεργασία και τη διαχείριση του άγχους. Οι ενότητες έχουν σχεδιαστεί για να διεκπεραιώνονται με όλους τους συμμετέχοντες, επιτρέποντας τη συζήτηση μεταξύ των επαγγελματιών και ενισχύοντας τις ικανότητες συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ τους.

Ενότητα 1: Νομικό πλαίσιο και πρωτόκολλα εργασίας με παιδιά

Επισκόπηση ενότητας

Όλα τα παιδιά ανεξαρτήτως φυλής, φύλου και εθνικής καταγωγής έχουν δικαιώματα. Τα παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες απαιτούν ειδική προστασία και υποστήριξη καθώς βρίσκονται σε «κατάσταση ιδιαίτερης ευάλωτικότητας, λόγω της ηλικίας τους, της απόστασής τους από το σπίτι και συχνά του χωρισμού τους από γονείς ή φροντιστές». Έχουν τις ίδιες ανάγκες φροντίδας με τα άλλα παιδιά, επιπλέον των συγκεκριμένων αναγκών και δικαιωμάτων τους ως μετανάστες ή πρόσφυγες. Μια υποομάδα παιδιών μεταναστών και προσφύγων είναι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι που εκτιμάται από την UNICEF (2017) ότι είναι το 54% όλων των παιδιών μεταναστών και προσφύγων που φτάνουν στην Ευρώπη.

Για την προστασία των παιδιών μεταναστών/προσφύγων και της συγκεκριμένης ομάδας των ασυνόδευτων ανηλίκων, αναπτύσσονται διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα (π.χ. συμβάσεις και οδηγίες) που σχετίζονται με την προστασία τους. Η κατανόηση και ο σεβασμός των νόμων και των πρωτοκόλλων για αυτές τις ευάλωτες ομάδες από όλους τους επαγγελματίες υγείας είναι ουσιαστικής σημασίας για την προστασία τους, την αίσθηση της ασφάλειας και την ενσωμάτωσή τους. Όταν τα παιδιά γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και αισθάνονται ασφαλή, αντιμετωπίζουν μικρότερο κίνδυνο εκμετάλλευσης από εμπόρους και διακινητές.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτήν την ενότητα οι συμμετέχοντες θα μάθουν για: (1) τα δικαιώματα των παιδιών στην Ευρώπη και παγκοσμίως, καθώς και (2) νόμους και πρωτόκολλα που αφορούν παιδιά πρόσφυγες και (3) ασυνόδευτους

ανηλίκους. Θα παρουσιαστούν μελέτες περιπτώσεων και νομικές πρακτικές που είναι σχετικές όταν εργάζονται με παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες.

Στόχοι ενότητας

Με την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση: (1) να γνωρίζουν τα δικαιώματα των παιδιών σύμφωνα με τη Διεθνή και την Ευρωπαϊκή νομοθεσία καθώς και τη σημασία τους, (2) να αποκομίσουν γνώσεις για τα δικαιώματα των παιδιών στην υγειονομική περίθαλψη παγκοσμίως αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, (3) να κατανοούν τη σημασία των νόμων και των πρωτοκόλλων της ΕΕ για παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες, (4) να αναγνωρίζουν νόμους και πρωτόκολλα για παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες σύμφωνα με συγκεκριμένες πολιτικές ανά χώρα, (5) να κατανοήσουν τους συγκεκριμένους νόμους και πρωτόκολλα για ασυνόδευτους ανηλίκους και (6) να ενημερώσουν άλλους επαγγελματίες υγείας και συναδέλφους για τα δικαιώματα που έχουν τα παιδιά μετανάστες / πρόσφυγες σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή και Εθνική νομοθεσία και τη σημασία των νομοθεσιών αυτών.

Ενότητα 2: Διεπιστημονική συνεργασία

Επισκόπηση ενότητας

Η ενότητα στοχεύει στην παροχή γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων στους επαγγελματίες υγείας για τη βελτίωση της ολοκληρωμένης φροντίδας για παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες μέσω ανάλυσης διαφορετικών θεωρητικών και πρακτικών μοντέλων ολοκληρωμένης φροντίδας και παραδειγμάτων από πρακτικές ολοκληρωμένης φροντίδας της παιδικής ηλικίας.

Πρώτον, η ενότητα θα επικεντρωθεί στην έννοια της ολοκληρωμένης περίθαλψης, μια προσέγγιση για τη βελτίωση της ποιότητας της φροντίδας για παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες. Για να γίνει αυτό, θα παρουσιαστούν διαφορετικά θεωρητικά και πρακτικά μοντέλα με στόχο την επίτευξη καλύτερης εμπειρίας των ασθενών και τη βελτίωση της διεπαγγελματικής συνεργασίας εντός ενός οργανισμού, καθώς και τη συνεργασία μεταξύ διαφορετικών οργανισμών.

Δεύτερον, η ενότητα θα εισαγάγει παραδείγματα καλών πρακτικών στην ολοκληρωμένη φροντίδα των παιδιών, περιγράφοντας και καθοδηγώντας την αξιολόγηση της ωριμότητας των συστημάτων υγείας για την επίτευξη ολοκληρωμένης φροντίδας. Επιπλέον, θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα του έργου της ΕΕ SCIROCCO για την εφαρμογή καλών πρακτικών στην ολοκληρωμένη περίθαλψη σε διαφορετικούς οργανισμούς υγείας. Τέλος, αυτή η ενότητα θα παρέχει τα απαραίτητα εργαλεία στους επαγγελματίες υγείας για να υιοθετήσουν μια καλή πρακτική στην καθημερινή τους πρακτική.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτή την ενότητα, οι συμμετέχοντες (1) θα μάθουν για την έννοια της ολοκληρωμένης φροντίδας για την προώθηση της βελτίωσης της ποιότητας μεταξύ των μεταναστών και των προσφύγων παιδιών. Θα (2) μάθουν για τα διαφορετικά θεωρητικά μοντέλα και πρακτικές για καλύτερη συντονισμένη περίθαλψη και μεγαλύτερη εμπειρία ασθενών, καθώς και αποδοτικότητα κόστους και βελτιωμένα αποτελέσματα υγείας. Επίσης (3) θα μάθουν καλές πρακτικές ολοκληρωμένης φροντίδας για τα παιδιά και οδηγίες για την αξιολόγηση των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης για την εφαρμογή της ολοκληρωμένης φροντίδας. Τέλος, (4) θα έχουν

τα εργαλεία για να αξιολογήσουν το επίπεδο ωριμότητάς τους ώστε να υιοθετήσουν μια καλή πρακτική στο σύστημά τους.

Στόχοι ενότητας

Με την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση: (1) Να ορίσουν διαφορετικά μοντέλα ολοκληρωμένης φροντίδας. (2) Να περιγράψουν τα οφέλη κάθε μοντέλου συνεργασίας. (3) Να καθορίζουν μία στρατηγική αξιολόγησης. Τέλος, θα μπορούν να σχεδιάσουν την υιοθέτηση μιας ολοκληρωμένης πρακτικής φροντίδας.

Ενότητα 3: Διαπολιτισμική ικανότητα

Επισκόπηση ενότητας

Η ενότητα αποσκοπεί στο να παρέχει γνώση, ικανότητες και δεξιότητες στους επαγγελματίες υγείας και κοινωνικούς λειτουργούς ώστε να μεγιστοποιήσουν την ευαισθησία του συστήματος φροντίδας της υγείας και των επαγγελματιών στην παράδοση παροχής φροντίδας σε ετερόκλητες πολιτισμικές ομάδες, δίνοντας ιδιαίτερη βάση στην ικανοποίηση των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών των παιδιών μεταναστών και των οικογενειών τους. Από αυτή την άποψη, η ενότητα θα επικεντρωθεί σε τρεις κύριους παράγοντες: ασθενής, επαγγελματίας και οργάνωση.

Πρώτον, η ενότητα θα καλύψει κατάλληλα μοντέλα φροντίδας με επίκεντρο τον ασθενή. Αυτό θα υποστηρίξει την ενδυνάμωση των ανήλικων μεταναστών και των φροντιστών τους στο πλαίσιο της καθημερινής εργασίας. Βάσει αυτής της αρχής, οι επαγγελματίες θα στηριχτούν για το πώς να ενσωματώσουν τις ανάγκες και τις προσδοκίες των ασυνόδευτων ανηλικών και φροντιστών τους στην παρέμβαση ενώ θα προσαρμόζουν την παρέμβαση στο επίπεδο αλφαριθμητισμού υγείας που διαθέτουν. Δεύτερον, η ενότητα θα επικεντρωθεί στον τρόπο μεγιστοποίησης της πολιτισμικά ευαίσθητης ανταπόκρισης των επαγγελματιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας σε ιατρικά περιβάλλοντα. Για το σκοπό αυτό, πρακτικές ασκήσεις και μελέτες περιπτώσεων θα υποστηρίξουν την αναγνώριση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας και την ανάπτυξη προσωπικών δεξιοτήτων για την υιοθέτηση πολιτισμικών επαγγελματικών πρακτικών. Τέλος, οι συμμετέχοντες θα αποκτήσουν γνώσεις που σχετίζονται με το σύστημα σχετικά με τον τρόπο διευκόλυνσης της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και της παροχής πολιτισμικά κατάλληλης φροντίδας για παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες. Από αυτή την άποψη, θα αναλυθούν προσαρμοσμένες στρατηγικές για τη διαχείριση της υγειονομικής περίθαλψης προκειμένου να αναπτυχθούν πρακτικές δεξιότητες για τη μεταφορά των πρακτικών σε διαφορετικά ιατρικά περιβάλλοντα.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτή την ενότητα, οι συμμετέχοντες (1) θα μάθουν το μοντέλο περίθαλψης με επίκεντρο τον ασθενή για να αποκτήσουν καλύτερη γνώση διαφορετικών προσεγγίσεων για την ενδυνάμωση των παιδιών μεταναστών στο πλαίσιο υγειονομικής περίθαλψης. Επίσης, (2) θα μάθουν πώς να αντιμετωπίζουν τον χαμηλό αλφαριθμητισμό της υγείας μεταξύ ανηλικών μεταναστών και φροντιστών. Δεύτερον, η ενότητα (3) θα εστιάσει στην πολιτισμική ικανότητα των επαγγελματιών, παρέχοντας πληροφορίες και ικανότητες σχετικά με τον τρόπο μεγιστοποίησης της πολιτισμικά ευαίσθητης ανταπόκρισης στις ανάγκες των μεταναστών ανηλικών και των φροντιστών τους. Τέλος, οι συμμετέχοντες (4) θα επικεντρωθούν στις ανάγκες μείωσης των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας

και στην κάλυψη των αναγκών υγείας των ανηλίκων μεταναστών και των φροντιστών, καθιστώντας έναν πολιτισμικά ικανό οργανισμό υγειονομικής περίθαλψης.

Στόχοι ενότητας

Στο πρώτο μέρος αυτής της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση: (1) Να κατανοήσουν τις αρχές της περίθαλψης με κέντρο τον ασθενή, που εφαρμόζονται σε ανήλικους μετανάστες. (2) Να ορίζουν και να εφαρμόζουν φροντίδα με επίκεντρο τον ασθενή. (3) Να καθορίζουν τι είναι ο αλφαριθμητισμός υγείας και γιατί είναι σημαντικός. (4) Να αξιολογούν και να ενδυναμώνουν τον αλφαριθμητισμό των μεταναστών σε θέματα υγείας.

Στο δεύτερο μέρος της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει (5) Να έχουν καλύτερη κατανόηση της έννοιας της πολιτισμικής επάρκειας. (6) Να έχουν αποκτήσει μεγαλύτερη επίγνωση των προσωπικών τους αντιδράσεων σε μετανάστες ανήλικους και φροντιστές στην πράξη. (7) Να αξιολογούν με κριτική σκέψη τις πεποιθήσεις και τις αξίες τους σχετικά με τις πολιτισμικές διαφορές. Τέλος, (8) θα πρέπει να εφαρμόσουν στην πράξη δεξιότητες για να ασκήσουν πολιτισμικές δεξιότητες.

Τέλος, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση (1) να εντάξουν την πολιτισμική δεξιότητα μέρος της ατζέντας του οργανισμού τους, (2) να αυτό-αξιολογήσουν την πολιτισμική δεξιότητα του οργανισμού, (3) να εντοπίσουν και να αναφέρουν ανισότητες, (4) να αναπτύξουν πολιτισμικά ικανά προγράμματα και παρεμβάσεις στην υγεία και (5) να συμμετέχουν στην κοινότητα.

Ενότητα 4: Ζητήματα επικοινωνίας

Επισκόπηση ενότητας

Η ενότητα περιλαμβάνει τα κύρια προβλήματα επικοινωνίας τα οποία σχετίζονται με την φροντίδα των μεταναστών/προσφύγων, και ιδιαίτερα των παιδιών και των ασυνόδευτων ανηλίκων. Στο πρώτο μέρος, δείχνει στους επαγγελματίες υγείας όπως γιατρούς, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και πολιτισμικούς διαμεσολαβητές που εργάζονται με παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες πώς συγκεκριμένες επικοινωνιακές δεξιότητες και εργαλεία μπορούν να βοηθήσουν στην αναγνώριση των διαφορετικών αναγκών των μεταναστών και στην προστασία τους κατά τη δημιουργία ενός πλαισίου ενδυνάμωσης. Το πρώτο κεφάλαιο επικεντρώνεται στη συμβουλευτική προσέγγιση που προσφέρει ένα εννοιολογικό σχήμα που ικανοποιεί εύκολα τις επικοινωνιακές ανάγκες ενός χειριστή που ενεργεί σε ένα πολυπολιτισμικό πλαίσιο με παιδιά: ιδίως σχετικά με την αυτογνωσία, την ενσυναίσθηση και τις τεχνικές ενεργητικής ακρόασης, μη λεκτική και παρα-λεκτική γλώσσα.

Όπως φαίνεται στο δεύτερο κεφάλαιο, μια επικοινωνιακή προσέγγιση που δεν προσέχει τις πολυπολιτισμικές διαφορές θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο όχι μόνο την επικοινωνία αλλά και την ίδια τη φροντίδα (και τη θεραπεία). Μια ελαττωματική επικοινωνιακή προσέγγιση βασίζεται στην ασυνείδητη (σιωπηρή) προκατάληψη μεταξύ των επαγγελματιών της υγειονομικής περίθαλψης και της βοήθειας που μπορεί να συμβάλει στις ανισότητες στην υγεία και επηρεάζει την επικοινωνιακή διαδικασία, όπως στερεότυπα και προκαταλήψεις και σίγμα.

Σύμφωνα με την προτεινόμενη προσέγγιση, είναι σημαντικό να κατανοήσουμε πώς να συμμετέχουμε στην προαγωγή της υγείας και του τρόπου ζωής παιδιών μεταναστών/προσφύγων και ασυνόδευτων ανηλίκων. Όπως δείχνει η τελευταία ενότητα, αυτός ο στόχος συνεπάγεται την αναγνώριση διαφορετικών πιθανών μοντέλων παιδικής ηλικίας και γονικής μέριμνας και τις επικρατούσες μεθόδους επικοινωνίας με τα παιδιά, σύμφωνα με τα επιμέρους στάδια ανάπτυξης του παιδιού και τις προηγούμενες εμπειρίες.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτήν την ενότητα, οι συμμετέχοντες (1) θα μάθουν συγκεκριμένες επικοινωνιακές δεξιότητες και εργαλεία που μπορούν να βοηθήσουν στην αναγνώριση των διαφορετικών αναγκών των μεταναστών και στην προστασία τους, ενώ παράλληλα θα δημιουργούν ένα πλαίσιο ενδυνάμωσης. Θα ξεκινήσουν με (2) την εκμάθηση της αυτογνωσίας, της ενσυναίσθησης και των τεχνικών ενεργητικής ακρόασης, της μη λεκτικής και της παραλεκτικής επικοινωνίας ως εννοιολογικού σχήματος που πληροί το πολυπολιτισμικό πλαίσιο εργασίας με παιδιά. Στη συνέχεια (3) θα μάθουν για την ασυνείδητη (σιωπηρή) προκατάληψη μεταξύ των επαγγελματιών υγειονομικής περίθαλψης και βοήθειας που μπορεί να συμβάλουν στις ανισότητες στην υγεία και να επηρεάσουν την επικοινωνιακή διαδικασία. Τέλος, (4) θα μάθουν για ξεχωριστά μοντέλα παιδικής ηλικίας και γονιμότητας και τις επικρατούσες μεθόδους επικοινωνίας με τα παιδιά.

Στόχοι ενότητας

Με την ολοκλήρωση της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση: (1) να δημιουργήσουν βασικά επικοινωνιακά εργαλεία για να προσελκύσουν τα παιδιά μετανάστες, (2) να εφαρμόσουν στην πράξη τις βασικές γνώσεις σχετικά με την προσέγγιση συμβουλευτικής, (3) να προσδιορίσουν διαφορετικές αντιλήψεις για το σώμα, τη φροντίδα, την παιδική ηλικία και την πατρότητα που μπορούν να διαμορφώσουν την επικοινωνία και τη σχέση με τον πάροχο υγειονομικής περίθαλψης και (4) να προσδιορίζουν τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο η σιωπηρή προκατάληψή τους θα μπορούσε να επηρεάσει μια αποτελεσματική υγειονομική περίθαλψη.

Ενότητα 5: Πρόληψη Συνδρόμου Επαγγελματικής Εξουθένωσης και Διαχείριση Άγχους

Επισκόπηση ενότητας

Αυτή η ενότητα απευθύνεται σε όλους τους επαγγελματίες και βοηθούς καθώς και σε πολιτισμικούς διερμηνείς από τον τομέα της υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών που εργάζονται εντατικά με παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες καθώς και με ασυνόδευτους ανηλίκους. Οι επαγγελματίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας βρίσκονται αντιμέτωποι με μια ποικιλία παραγόντων στρες στην καθημερινότητά τους και έτσι ανήκουν στις ομάδες υψηλού κινδύνου εξουθένωσης και επικίνδυνων τραυματικών ομάδων. Οι εντατικές σχέσεις που σχετίζονται με την εργασία με ασθενείς/πελάτες και η ένταση μεταξύ εγγύτητας και απόστασης αποτελούν παράγοντες άγχους. Από την προσφυγική κρίση σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, επαγγελματίες όπως γιατροί, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, πολιτισμικοί διαμεσολαβητές, πολιτισμικοί διερμηνείς, καθώς και εθελοντές αντιμετωπίζουν νέες προκλήσεις και εμπόδια. Μεταξύ των ασθενών/πελατών τους είναι, επίσης, παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες καθώς και οι ασυνόδευτοι ανήλικοι. Η καθημερινή επαγγελματική επικοινωνία και οι αλληλεπιδράσεις με αυτήν την ομάδα περιπλέκονται περαιτέρω από πολιτισμικές διαφορές, γλωσσικά εμπόδια και συγκεκριμένους κανονισμούς. Επιπλέον, τα παιδιά που έρχονται στις χώρες της ΕΕ ως πρόσφυγες έχουν συχνά τραυματικές διαταραχές λόγω των έντονων αγχωτικών εμπειριών πολέμου, διώξεων και βασανιστηρίων που απαιτούν θεραπεία. Σε αυτό το πλαίσιο, οι επαγγελματίες συχνά φτάνουν στα όρια της

επαγγελματικής τους εργασίας. Πρόσθετο άγχος προκαλείται από την εντατική αναφορά τραυματικών εμπειριών στη χώρα καταγωγής ή σε φυγή, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε δευτερογενή τραυματισμό (ειδικά από πολιτισμικούς διαμεσολαβητές/διερμηνείς), οι οποίοι με τη σειρά τους μπορούν να βλάψουν την ποιότητα και τα αποτελέσματα της περίθαλψης των ασθενών. Για να αποφευχθούν τέτοιες συνέπειες των προκλήσεων που αναφέρθηκαν παραπάνω, τόσο οι ίδιοι οι επαγγελματίες όσο και τα κοινωνικά και υγειονομικά ιδρύματα που συνεργάζονται με την ομάδα-στόχο παιδιών προσφύγων/μεταναστών και ασυνόδευτων ανηλίκων πρέπει να είναι ευαισθητοποιημένοι σχετικά και να λάβουν προληπτικά μέτρα έγκαιρα και κατάλληλα.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτήν την ενότητα, οι συμμετέχοντες (1) θα μάθουν πώς αναπτύσσεται το στρες και η εξουθένωση και πώς συνδέονται, και θα λάβουν μια επισκόπηση των ατομικών και οργανωτικών παραγόντων και παραγόντων στρες και πώς θα μπορούσαν να προκαλέσουν μακροχρόνιο στρες και εξουθένωση. (2) Θα μάθουν για διαφορετικά σήματα και συμπτώματα άγχους και εξουθένωσης. Θα μάθουν επίσης (3) για το δευτερογενές (έμμεσο) τραύμα, την εμφάνισή του, τον κίνδυνο και τις συνέπειές του, καθώς και για την εμφάνιση του στις υπηρεσίες πρόνοιας παιδιών και νέων. Τέλος, θα τους (4) δοθούν πρακτικά εργαλεία και μέθοδοι για την πρόληψη τέτοιων τραυμάτων και θα μάθουν πώς να τα εφαρμόζουν σε καθημερινή επαγγελματική εργασία και σε ιδρύματα.

Στόχοι ενότητας

Με την ολοκλήρωση της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση: (1) Να αναγνωρίζουν επαγγελματικές προκλήσεις που μπορεί να προκαλέσουν άγχος και εξάντληση όταν αντιμετωπίζουν παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες. (2) Να αναγνωρίζουν τα συμπτώματα και τα σήματα του εφικτού τραύματος. (3) Να εφαρμόζουν προληπτικές μεθόδους ενάντια στο άγχος και την εξουθένωση στην καθημερινή τους εργασία και (4) να ενισχύουν την ικανότητά τους να φροντίζουν τον εαυτό τους.

Εξειδικευμένες ενότητες

Το εξειδικευμένο μέρος της κατάρτισης απευθύνεται σε κάθε επαγγελματική ομάδα ξεχωριστά, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που εκφράζονται μέσω των προαναφερθέντων ερευνητικών ευρημάτων. Εάν διοργανωθεί δια ζώσης ή μέσω διαδικτυακού σεμιναρίου για τις εξειδικευμένες ενότητες της εκπαίδευσης, προτείνεται να χωριστούν οι συμμετέχοντες σε ομάδες ανάλογα με το επάγγελμά τους, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν στην ενότητα που σχετίζεται με τον τομέα τους.

Ενότητα 1: Συνεργασία με διερμηνείς, πολιτισμικούς διαμεσολαβητές στο πλαίσιο της θεραπείας και της συμβουλευτικής

Επισκόπηση ενότητας

Κατά τη φροντίδα παιδιών μεταναστών/προσφύγων και ασυνόδευτων ανηλίκων, οι επαγγελματίες υγείας συνεργάζονται με άλλα επαγγέλματα όπως διερμηνείς, πολιτισμικούς διαμεσολαβητές/πολιτισμικούς διερμηνείς για να παρέχουν την καλύτερη δυνατή φροντίδα. Υπάρχουν πολλά οφέλη από αυτήν τη συνεργασία όταν υπάρχει επικοινωνία μεταξύ των ενδιαφερόμενων επαγγελματιών. Ωστόσο, μπορεί επίσης να υπάρχουν προκλήσεις που πρέπει να ξεπεραστούν, όταν ανάμεσα στη συμμαχία μεταξύ επαγγελματιών και ανηλίκων υπάρχει ένα τρίτο άτομο.

Αυτή η ενότητα απευθύνεται σε γιατρούς, κοινωνικούς λειτουργούς και ψυχολόγους που εργάζονται με διερμηνείς και πολιτισμικούς διαμεσολαβητές/πολιτισμικούς διερμηνείς για να παρέχουν φροντίδα σε παιδιά πρόσφυγες, μετανάστες αλλά και σε ασυνόδευτους ανηλίκους.

Ο στόχος της ενότητας είναι να παρέχει ένα θεωρητικό και πρακτικό πλαίσιο για τους επαγγελματίες οι οποίοι συνεργάζονται με διερμηνείς και πολιτισμικούς διαμεσολαβητές/πολιτισμικούς διερμηνείς. Ορισμένα ζητήματα θα είναι σχετικά και με τα τρία επαγγέλματα και άλλα είναι ειδικά για κάθε θεσμικό πλαίσιο. Ωστόσο, ο προβληματισμός για τους διαφορετικούς τύπους ερμηνείας και καταστάσεων μπορεί να βοηθήσει τους επαγγελματίες να εξασφαλίσουν μια αποτελεσματική συνεργασία κατά τη διάρκεια της θεραπείας ή της συμβουλευτικής σε μια τριάδα με διερμηνείς και πολιτισμικούς διαμεσολαβητές.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτήν την ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι θα μάθουν για τη (1) Διερμηνεία και Πολιτισμική Διαμεσολάβηση στη διαπολιτισμική φροντίδα. Εισάγονται σε διαφορετικές μορφές διερμηνείας και στη χρήση επαγγελματιών διερμηνέων. Θα εισαχθούν στο θεωρητικό πλαίσιο της συμμετοχής σε (2) τριάδες επικοινωνίας και πώς αυτό επηρεάζει διαφορετικά επαγγελματικά πλαίσια. Τέλος, (3) παρέχεται στους εκπαιδευόμενους ένα πρακτικό πλαίσιο για τον σχεδιασμό και την εκτέλεση αποτελεσματικής επικοινωνίας εντός τριάδων παροχέα/ασθενών/διερμηνέων.

Στόχοι ενότητας

Με την ολοκλήρωση της ενότητας οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση: (1) να δημιουργούν ένα αποτελεσματικό πλαίσιο διερμηνείας στην τριάδα συνεργασίας (2) να αναγνωρίζουν ορισμένους ρόλους και προσδοκίες στην τριάδα συνεργασίας (3) να εφαρμόζουν με επιτυχία τους κανόνες για την εξασφάλιση της καλής επικοινωνίας (4) να προσδιορίζουν καταστάσεις συγκρούσεων και να χρησιμοποιούν στρατηγικές παρέμβασης.

Ενότητα 2: Υπηρεσίες διερμηνέων/πολιτισμικών διαμεσολαβητών/πολιτισμικών διερμηνέων (Εξειδικευμένη ενότητα για Πολιτισμικούς Διαμεσολαβητές)

Επισκόπηση ενότητας

Αυτή η ενότητα απευθύνεται σε όλους όσους παρέχουν υπηρεσίες διερμηνείας στους τομείς της υγείας και της κοινωνική υποστήριξης καθώς και σε αυτούς που δουλεύουν εντατικά με παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες όπως και με τους ασυνόδευτους ανηλίκους. Η διερμηνεία για αυτές τις ομάδες απαιτεί κατανόηση του συγκεκριμένου επαγγελματικού πλαισίου και του σκοπού της διερμηνείας. Επιπλέον, απαιτεί μεγάλη ενσυναίσθηση και κατανόηση της ανάπτυξης του παιδιού, προκειμένου να διαμεσολαβήσει τα μηνύματα με σαφή αλλά συμπονετικό τρόπο.

Για να είναι σε θέση να παρέχουν και να διασφαλίζουν το κατάλληλο επίπεδο υπηρεσιών διερμηνείας απαιτούνται ορισμένα προσόντα και προετοιμασία. Δυστυχώς, δεν ισχύει ότι κάθε ευρωπαϊκή χώρα έχει παρόχους κατάρτισης που προσφέρουν αυτού του είδους τα προσόντα ή την κατάρτιση. Στην πραγματικότητα, δεν υπάρχει τυποποιημένος ορισμός διερμηνέων, με ευαισθησία στον πολιτισμό. Συνήθως χρησιμοποιούνται

οι ακόλουθοι ορισμοί: πολιτιστικός διαμεσολαβητής, πολιτιστικός διερμηνέας, διερμηνέας κοινότητας. Το κρίσιμο καθήκον αυτών των διαμεσολαβητών είναι να βοηθήσουν στην "μετάφραση μεταξύ των πολιτισμών".

Αυτή η ενότητα απευθύνεται σε όλους τους επαγγελματίες που εργάζονται ως πολιτισμικοί διαμεσολαβητές/πολιτισμικοί διερμηνείς. Καλύπτει το συγκεκριμένο πεδίο δράσης στο οποίο μπορεί να ζητηθεί από έναν πολιτισμικό μεσολαβητή/πολιτισμικό διερμηνέα να μεταφράσει για παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες και/ή ασυνόδευτους ανηλίκους, με παραδείγματα και συστάσεις για κάθε διαφορετικό πλαίσιο. Επιπλέον, δίνει πρακτικά παραδείγματα και προτάσεις, καθώς και μια επισκόπηση των απαιτήσεων που πρέπει να πληρούνται κατά τη μετάφραση στην αλληλεπίδραση τριάδας.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτήν την ενότητα, οι συμμετέχοντες (1) θα μάθουν τα βασικά και το θεωρητικό υπόβαθρο της εργασίας ως διερμηνέας/πολιτισμικός διαμεσολαβητής/πολιτισμικός διερμηνέας. (2) Θα μάθουν πώς να αντιμετωπίζουν κοινές καταστάσεις σύγκρουσης και παρεξηγήσεις και να παρέχουν πρακτικές λύσεις σε αυτές, καθώς και πώς να αποφεύγουν τις κοινές αποτυχίες κατά τη διάρκεια της συνεδρίας θεραπείας/συμβουλευτικής. (3) Θα μάθουν περαιτέρω για τις επαγγελματικές ηθικές αρχές και τις ηθικές υποχρεώσεις της διερμηνείας. Τέλος, (3) θα τους δοθεί μια επισκόπηση των γενικών ικανοτήτων σε ένα προφίλ που πρέπει να έχει ένας επαγγελματίας διερμηνέας/πολιτισμικός διαμεσολαβητής για να του δώσει μια αναφορά για σύγκριση των δεξιοτήτων και των πεδίων βελτίωσης.

Στόχοι ενότητας

Με την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση: (1) Να γνωρίζουν το πεδίο δράσης, τις πιθανές εφαρμογές και τη ρύθμιση. (2) Να γνωρίζουν τον ειδικό ρόλο του διερμηνέα στην τριάδα-Αλληλεπίδραση. (3) Να γνωρίζουν τις δεοντολογικές αρχές της διερμηνείας και να είναι σε θέση να προβληματίζονται για τις πράξεις τους. (4) Να ανταπεξέρχονται στα καθήκοντα και στις πιθανές συγκρούσεις στην καθημερινή πρακτική και (5) διευρύνουν τις ικανότητες διερμηνείας τους.

Ενότητα 3: Διαχείριση ζητημάτων ψυχικής υγείας (Εξειδικευμένη ενότητα για Ψυχολόγους)

Επισκόπηση ενότητας

Η ενότητα απευθύνεται ιδιαίτερα σε επαγγελματίες ψυχικής υγείας, όπως ψυχολόγους και ψυχιάτρους που εργάζονται με ασυνόδευτους ανηλίκους και παιδιά εν κινήσει. Λόγω της κατάρτισής τους, αυτοί οι επαγγελματίες θα έχουν σε βάθος γνώση για θέματα ψυχικής υγείας, όπως συστήματα διάγνωσης και θεραπείας. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένοι παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την εργασία με εκτοπισμένα παιδιά και ασυνόδευτους ανηλίκους σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο πλαίσιο. Αυτή η ενότητα δεν επιθυμεί να επαναλάβει ήδη γνωστές πληροφορίες, αλλά μάλλον να συμπληρώσει τις γνώσεις που έχουν ήδη οι ψυχολόγοι και άλλοι επαγγελματίες ψυχικής υγείας και να τις εφαρμόζουν στο πλαίσιο των ανηλικών προσφύγων.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτήν την ενότητα οι συμμετέχοντες θα μάθουν για (1) τους παράγοντες κινδύνου και τους προστατευτικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ψυχική υγεία των ασυνόδευτων ανηλίκων καθώς και (2) διαφορετικούς τρόπους ελέγχου για θέματα ψυχικής υγείας και (3) την εφαρμογή παρεμβάσεων ψυχικής υγείας.

Στόχοι ενότητας

Με την ολοκλήρωση της ενότητας, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση: (1) Να προσδιορίσουν τους κινδύνους και τις προκλήσεις που προκύπτουν κατά τη φροντίδα της ψυχικής υγείας των ανήλικων προσφύγων και μεταναστών. (2) Να αναγνωρίζουν παράγοντες ανθεκτικότητας και μηχανισμούς αντιμετώπισης ασυνόδευτων προσφύγων και μεταναστών. (3) Να κατανοούν τον αντίκτυπο του τραύματος στον εγκέφαλο και πώς σχετίζεται με τους ασυνόδευτους ανηλίκους. (4) Να κατανοήσουν την ανάπτυξη των εκτοπισμένων παιδιών. (5) Να διενεργούν αξιολογήσεις κινδύνου για ασυνόδευτους ανηλίκους. (6) Να εντοπίζουν τα επίπεδα παρεμβάσεων και θεραπειών ψυχιατρικής δυσφορίας σε ασυνόδευτους ανηλίκους.

Ενότητα 4: : Αναγνώριση και διαχείριση τραύματος και ΔΜΣ (Εξειδικευμένη ενότητα για Κοινωνικούς Λειτουργούς)

Επισκόπηση ενότητας

Η ενότητα θα καλύψει ζητήματα τραύματος που σχετίζονται με τις συνθήκες ζωής πριν από τη μετανάστευση, τη μετανάστευση και μετά τη μετανάστευση. Αποτελείται από μια επισκόπηση του πλαισίου, των βασικών παραγόντων κινδύνου και των παραγόντων, των συμπτωμάτων και των χαρακτηριστικών του τραύματος και της διαταραχής μετατραυματικού στρες (ΔΜΣ) σε ανήλικους μετανάστες, ιδιαίτερα ασυνόδευτους ανηλίκους, τον ρόλο των κοινωνικών λειτουργών, την ακρόαση και την επικοινωνία, τις κύριες δυσκολίες και εμπόδια.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτήν την ενότητα, οι συμμετέχοντες (1) θα μάθουν τους ορισμούς και τα κύρια χαρακτηριστικά του τραύματος και της ΔΜΣ, συμπεριλαμβανομένων των κριτηρίων DSM V για τη διάγνωση της ΔΜΣ και των ειδικών πτυχών του τραύματος και της ΔΜΣ στα παιδιά. Θα μάθουν επίσης (2) το μέγεθος του φαινομένου του τραύματος και της ΔΜΣ σε ανήλικους μετανάστες, συμπεριλαμβανομένων του κυρίων παραγόντων κινδύνου, με ιδιαίτερη προσοχή στην προ της μετανάστευσης ζωή, το ταξίδι και τη ζωή στη χώρα άφιξης. Επιπλέον (3) θα μάθουν τις συνέπειες του τραύματος στα παιδιά και τους εφήβους μετανάστες, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου αναγνώρισης σημείων και συμπτωμάτων τραύματος και ΔΜΣ, πώς να εκτιμούν μακροπρόθεσμους κινδύνους και πώς να τα προλάβουν. Τέλος, (4) θα ενημερωθούν για το ρόλο των κοινωνικών λειτουργών που εργάζονται σε σχέση με τραυματισμένους ανήλικους μετανάστες, θα μάθουν πώς να επικοινωνούν επαρκώς, ειδικά με ασυνόδευτους ανηλίκους, λαμβάνοντας υπόψη τα γλωσσικά εμπόδια και τα διαφορετικά πολιτισμικά υπόβαθρα.

Στόχοι ενότητας

Με την ολοκλήρωση της ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση: (1) να γνωρίζουν και να περιγράφουν το τραύμα και τη ΔΜΣ, με έμφαση στα παιδιά. (2) Να σκεφτούν και να λάβουν υπόψη τους παράγοντες κινδύνου για το άγχος και το τραύμα, ιδιαίτερα σε ανήλικους μετανάστες/ασυνόδευτους ανηλίκους μετανάστες. (3) Να εντοπίζουν έγκαιρα τα σημεία και συμπτώματα του τραύματος/ΔΜΣ. (4) Να ακούσουν και

να κατανοήσουν επαρκώς τις ανάγκες και τη διαφορετική πολιτισμική προσέγγιση στον πόνο και τη θλίψη και να επικοινωνούν καλά με ανήλικους μετανάστες, ιδιαίτερα με ασυνόδευτους ανήλικους μετανάστες και (5) να διαχειρίζονται τις πρώτες φάσεις μετά την υπόθεση του τραύματος/ΔΜΣ σε ανήλικους μετανάστες.

Ενότητα 5: Αντιμέτωπιση ζητημάτων υγείας σε παιδιά μετανάστες και πρόσφυγες(Εξειδικευμένη ενότητα για Ιατρούς)

Επισκόπηση ενότητας

Οι κλινικοί γιατροί που εργάζονται με παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες έχουν διπλό ρόλο στην παροχή φροντίδας για αυτά τα παιδιά και στην υπεράσπιση κατάλληλης φροντίδας που θα πρέπει να καταστεί υποχρεωτική. Στόχος αυτής της ενότητας είναι να καλύψει τα θέματα υγείας που έχουν σημασία για τα παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες και να αναδείξει τις οδούς θεραπείας για τους γιατρούς, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα της υγειονομικής περίθαλψης για αυτήν την ευάλωτη ομάδα πληθυσμού. Η ενότητα προσφέρει καθοδήγηση, πρακτικές πληροφορίες και εργαλεία για τους επαγγελματίες υγείας για την αντιμετώπιση ορισμένων κοινών θεμάτων που σχετίζονται με την υγεία των παιδιών μεταναστών/προσφύγων.

Περιεχόμενο ενότητας

Σε αυτήν την ενότητα οι συμμετέχοντες θα μάθουν για (1) τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία των παιδιών μεταναστών/προσφύγων, (2) τα πολιτισμικά ζητήματα που επηρεάζουν την υγεία των παιδιών μεταναστών/προσφύγων, (3) τις ασθένειες και καταστάσεις που είναι συχνότερες στα παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες. Θα εκπαιδευτούν επίσης (4) στον αρχικό ιατρικό έλεγχο που απαιτείται για παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες, με συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές και διεθνή πρωτόκολλα για την εργασία με παιδιά, (5) στην εκτίμηση της ηλικίας των παιδιών μεταναστών/προσφύγων που έχουν επίσης την ευκαιρία να μάθουν συγκεκριμένες επιπτώσεις για πρακτικές και νομικές επιπτώσεις. Τέλος, εξίσου σημαντικό, μέσω αυτής της ενότητας είναι ότι οι συμμετέχοντες θα μάθουν για τις (6) υποστηρικτικές δομές και προστατευτικούς παράγοντες για την προαγωγή της υγείας και της υγείας των παιδιών μεταναστών και προσφύγων και για τα (7) θέματα προαγωγής της υγείας για παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες.

Στόχοι ενότητας

Με την ολοκλήρωση αυτής της ενότητας οι συμμετέχοντες θα πρέπει να είναι σε θέση (1) να γνωρίζουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγεία των παιδιών μεταναστών/προσφύγων, (2) να εξοικειωθούν με τα πολιτισμικά ζητήματα που επηρεάζουν την υγεία των παιδιών μεταναστών/προσφύγων, (3) να προσδιορίσουν ποιες ασθένειες είναι συχνότερες μεταξύ των παιδιών μεταναστών/προσφύγων, (4) να καταλαβαίνουν ποια σημεία δεν πρέπει να χάσουν όταν πραγματοποιούν τον αρχικό έλεγχο παιδιών μεταναστών/προσφύγων, (5) να γνωρίζουν τις ανησυχίες και τις νομικές επιπτώσεις όσον αφορά την εκτίμηση της ηλικίας των παιδιών μεταναστών/προσφύγων, (6) να περιγράφουν τους προστατευτικούς παράγοντες για την υγεία των παιδιών μεταναστών/προσφύγων και (7) να εφαρμόζουν σημαντικές στρατηγικές προαγωγής της υγείας για παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες.

Εργαλεία

Εκπαιδευτικό υλικό των Ενοτήτων

Κάθε μία από τις προαναφερθείσες εκπαιδευτικές ενότητες έχει αναπτυχθεί για να περιλαμβάνει τα ακόλουθα εργαλεία:

- ✓ Παρουσίαση του Power Point που περιλαμβάνει το κύριο περιεχόμενο της ενότητας.
- ✓ Ένα συμπληρωματικό έγγραφο του Word που χρησιμεύει ως το εγχειρίδιο της ενότητας και παρέχει όλες τις βασικές πληροφορίες για κάθε συγκεκριμένο θέμα.
- ✓ Μια βινιέτα – μελέτη περίπτωσης αντίστοιχη για κάθε ενότητα. Κάθε βινιέτα περιλαμβάνει μια μελέτη περίπτωσης που σχετίζεται με το θέμα της ενότητας και αντίστοιχες ερωτήσεις. Σκοπός των βινιέτων είναι η συγκέντρωση γνώσεων και δεξιοτήτων από την εκπαίδευση, καθιστώντας την πιο πρακτική και εφαρμόσιμη σε επαγγελματικό πλαίσιο. Επιπλέον, οι βινιέτες έχουν τη δυνατότητα να πυροδοτήσουν συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων, επιτρέποντάς τους να προωθήσουν τις δικές τους εμπειρίες από το πεδίο.
- ✓ Ερωτήσεις αξιολόγησης γνώσεων: αξιολόγηση γενικών γνώσεων σχετικά με την ενότητα.

Υλοποίηση της εκπαίδευσης – Μέθοδοι Διεξαγωγής

Το εκπαιδευτικό σεμινάριο που παρουσιάστηκε παραπάνω έχει αναπτυχθεί για να παρέχεται σε πολλές διαφορετικές συνθήκες και μέσω διαφορετικών μεθόδων παράδοσης και διεξαγωγής, ανάλογα με τις ανάγκες του οργανισμού και του κοινού. Επιπλέον, όλες οι εκπαιδευτικές ενότητες έχουν αναπτυχθεί προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες ενός ομοιογενούς πληθυσμού σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη μέλη. Τα εργαλεία που παρέχονται, προορίζονται ώστε να παρέχουν ευκαιρίες τόσο για δια ζώσης όσο και για διαδικτυακή συμμετοχή. Παρόλο που έχει παραχθεί για να ταιριάζει στις ανάγκες ενός διαφορετικού πληθυσμού, θα υπάρχουν τομείς όπου η εκπαίδευση θα πρέπει να προσαρμοστεί σε εθνικό και τοπικό πλαίσιο.

Πιο συγκεκριμένα, η εκπαίδευση αναπτύχθηκε για να πραγματοποιηθεί με τους ακόλουθους δύο τρόπους:

- ➔ Σεμινάριο (είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακά)
- ➔ Μια πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης όπου περιλαμβάνει όλο το εκπαιδευτικό υλικό (σε μορφή ηλεκτρονικής μάθησης)

Η πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης δημιουργήθηκε με σκοπό να καταστήσει την κατάρτιση διαθέσιμη σε μια ευρύτερη ομάδα εκπαιδευομένων, ιδιαίτερα σε εκείνους που δεν θα μπορούν να παρακολουθήσουν κατάρτιση δια ζώσης. Μέσω της πλατφόρμας e-learning, οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό για κάθε ενότητα (δείτε το προηγούμενο κεφάλαιο). Η πλατφόρμα περιλαμβάνει επίσης ερωτηματολόγια όπου οι συμμετέχοντες μπορούν να δοκιμάσουν τις γνώσεις τους. Η πρόσβαση αποκτάται μέσω διαδικασίας εγγραφής στην ιστοσελίδα. Όταν ολοκληρωθούν όλες οι ενότητες της εκπαίδευσης και οι ερωτήσεις αξιολόγησης, αποδίδεται στον συμμετέχοντα το πιστοποιητικό ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης.

Η κοινοπραξία εργάστηκε πάνω από 3 χρόνια για να δημιουργήσει περιεχόμενο των εκπαιδευτικών ενοτήτων, το οποίο καθίσταται ιδιαίτερα χρήσιμο σε όλη την ΕΕ, ενώ το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος EU-VET CARE διατίθεται ελεύθερα για όλα τα ενδιαφερόμενα μέλη, συμπεριλαμβανομένων των παροχών

συνεχιζόμενης εκπαίδευσης. Το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για νέα προγράμματα κατάρτισης ή μεμονωμένα μαθήματα. Μέρη ή ολόκληρο το πρόγραμμα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα, αν και η αναγνώριση της συγγραφής του έργου EU-VET CARE και των κοινοπρακτικών εταίρων του είναι επιτακτική και υποχρεωτική. Προκειμένου οι οργανισμοί να προγραμματίσουν τις εκπαιδεύσεις τους, πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένα θέματα, ιδίως σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα: ποιος μπορεί να είναι ο εκπαιδευτής, πώς θα πραγματοποιηθεί η εκπαίδευση και πώς θα διατεθούν οι πόροι. Πρέπει να σημειωθεί ότι λόγω της πανδημίας του COVID-19, η εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του προγράμματος ως διαδικτυακό σεμινάριο (παρόλο που είχε προγραμματιστεί να είναι δια ζώσης) που διήρκησε τέσσερις ημέρες των τεσσάρων ωρών το καθένα. Από αυτήν την διαδικτυακή εκπαίδευση, η κοινοπραξία συγκέντρωσε εμπειρίες που μπορεί να είναι πολύτιμες για τους μελλοντικούς εκπαιδευτές. Αυτή η ενότητα παρέχει ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις σημαντικές πτυχές που πρέπει να ληφθούν υπόψη πριν από την διεξαγωγή των εκπαιδεύσεων.

Ποιος μπορεί να είναι πάροχος συνεχιζόμενης εκπαίδευσης-εκπαιδευτής;

Η σχολή (εκπαιδευτές/καθοδηγητές) για την παροχή της κατάρτισης πρέπει να είναι επαγγελματίες με εμπειρία στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης σε παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες, συμπεριλαμβανομένων ασυνόδευτων ανηλίκων. Κάθε συγκεκριμένος εκπαιδευτής/καθοδηγητής πρέπει να έχει εμπειρία στο συγκεκριμένο θέμα που θα διδάξει και θα πρέπει να είναι σε θέση να υποστηρίξει την παράδοση και την αξιολόγηση των ενότητων. Αυτό είναι χρήσιμο για τους εκπαιδευτές καθώς θα είναι ευκολότερο για αυτούς να βασίζονται στις δικές τους εμπειρίες. Επιπλέον, θα διευκολύνει τον εκπαιδευτή να συνεργαστεί με την ομάδα-στόχο, καθώς θα έχει κοινό υπόβαθρο. Εάν ο οργανισμός δεν έχει εσωτερική πρόσβαση σε εκπαιδευμένους επαγγελματίες για τη διεξαγωγή των εκπαιδεύσεων, μπορεί να απευθυνθεί σε εξωτερικούς συνεργάτες με εξειδίκευση στο συγκεκριμένο θέμα. Είναι επίσης δυνατό να πραγματοποιηθούν οι εκπαιδεύσεις με εκπαιδευτές που έχουν εμπειρία στο συγκεκριμένο ζήτημα αλλά δεν έχουν εμπειρία από την εργασία πεδίου. Σε αυτές τις περιπτώσεις, μπορεί να είναι χρήσιμο να το δηλώσετε στην αρχή της ενότητας. Η εμπειρία από το έργο είναι ότι αυτός μπορεί επίσης να είναι ένας τρόπος ένταξης του κοινού, καθώς οι εκπαιδευτές έχουν την ευκαιρία να ζητήσουν τη γνώση της ομάδας χρησιμοποιώντας δηλώσεις όπως "είστε οι ειδικοί εδώ". Εναλλακτικά, ορισμένα θέματα που απαιτούν υψηλό επίπεδο τεχνικών δεξιοτήτων, όπως ιατρική περίθαλψη, δεν πρέπει να εκτελούνται, εάν ο οργανισμός δεν μπορεί να βρει τους κατάλληλους εκπαιδευτές.

Κοινό και αριθμός Συμμετεχόντων

Η πρώτη σκέψη που είναι απαραίτητη για τον προγραμματισμό της εκπαίδευσης είναι ποιοι και πόσοι συμμετέχοντες πρέπει να συμπεριληφθούν. Οι εκπαιδεύσεις έχουν αναπτυχθεί ως μια διεπιστημονική κατάρτιση, έτσι ώστε να δημιουργηθεί μια συνεργασία μεταξύ των διαφόρων επαγγελματιών που εργάζονται με παιδιά μεταναστών και προσφύγων. Ωστόσο, οι φορείς συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και άλλοι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενδιαφέρονται να εφαρμόσουν την κατάρτιση σε ένα συγκεκριμένο κοινό. Αυτό μπορεί να είναι είτε επαγγελματίες είτε απλοί άνθρωποι που εργάζονται στον τομέα ως εθελοντές. Αυτό απαιτεί κάποια προετοιμασία, καθώς η εκπαίδευση στη σημερινή της μορφή προσαρμόστηκε ειδικά στις ανάγκες των επαγγελματιών υγειονομικής περίθαλψης. Όσον αφορά στο διεπιστημονικό μέρος, αναπτύχθηκε σε διάφορους κλάδους, οπότε μπορεί να μην χρειάζονται την ίδια προσαρμογή. Ωστόσο, στο εξειδικευμένο μέρος οι εκπαιδευτές θα διαπιστώσουν ότι δεν θα είναι όλες οι ενότητες συναφείς. Σε αυτή την περίπτωση, μπορούν να παραλειφθούν.

Κατά την επιλογή του αριθμού των συμμετεχόντων πρέπει να ληφθούν υπόψη οι στόχοι που έχει ο πάροχος συνεχιζόμενης εκπαίδευσης. Ορισμένα θέματα ενδέχεται να ενθαρρύνουν περισσότερη συζήτηση από άλλα, καθώς ορισμένες ενότητες είναι πιο τεχνικές (π.χ., Νομικό Πλαίσιο). Εάν οι εκπαιδευτές επιθυμούν να διευκολύνουν μια εκπαίδευση με έμφαση στην ανταλλαγή εμπειριών και απόψεων, μπορεί να χρειαστεί να αφιερωθεί περισσότερος χρόνος για συζήτηση. Αυτό απαιτεί περισσότερο χρόνο (δείτε την επόμενη ενότητα για τον προγραμματισμό), αλλά είναι επίσης σκόπιμο να έχετε λιγότερους συμμετέχοντες, καθώς περισσότερα άτομα θα μπορούν να μοιραστούν τη γνώμη τους. Εάν το θέμα είναι πιο τεχνικής φύσης και δεν είναι κατάλληλο για ανοιχτές συζητήσεις, περισσότερα άτομα μπορούν να παρακολουθήσουν την εκπαίδευση. Ωστόσο, η εμπειρία είναι ότι δεν πρέπει να συμπεριληφθούν ταυτόχρονα περισσότεροι από 25 συμμετέχοντες.

Προγραμματισμός

Κατά τον προγραμματισμό της εκπαίδευσης πρέπει να ληφθούν υπόψη πολλές διαφορετικές εκτιμήσεις. Κατά την εκτέλεση της εκπαίδευσης το κοινό ή η ομάδα-στόχος θα έχει διαφορετικές ανάγκες. Ορισμένες επαγγελματικές ομάδες θα προτιμήσουν να πραγματοποιείται η εκπαίδευση το πρωί, ενώ άλλες ομάδες μπορεί να προτιμούν τα Σαββατοκύριακα ή τα απογεύματα. Αυτό εκφράστηκε επίσης στην αξιολόγηση της εκδήλωσης EU-VET CARE. Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να πραγματοποιηθούν σε διάστημα μερικών ημερών ή σε μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα. Αυτοί οι προβληματισμοί θα πρέπει να γίνουν με βάση τη διαθεσιμότητα τόσο των εκπαιδευτών όσο και των εκπαιδευομένων. Η εμπειρία της κοινοπραξίας είναι ότι δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί σε λιγότερο από τρεις ημέρες καθώς το περιεχόμενο είναι εκτενές. Ωστόσο, εάν δεν είναι δυνατή η διάθεση των απαραίτητων ωρών κατάρτισης, οι εκπαιδευτές μπορούν να χρησιμοποιήσουν διαφορετικά μέσα για να μειώσουν το χρόνο που πρέπει να περάσουν οι εκπαιδευόμενοι στην πραγματική κατάρτιση παραλείποντας ορισμένα μέρη και αντί αυτού να ανατρέξουν στην πλατφόρμα e-learning. Αυτό μπορεί να γίνει είτε ως ενθάρρυνση, εάν οι εκπαιδευτές δεν το θεωρούν απαραίτητο είτε ως εργασία στο σπίτι εάν το αντικείμενο της εκπαίδευσης είναι η απόκτηση πιστοποίησης (δείτε περισσότερα σχετικά με αυτό στην ενότητα Πιστοποίηση και Διαπίστευση). Μπορείτε επίσης να παραλείψετε ορισμένα θέματα του εξειδικευμένου μέρους εάν δεν είναι σχετικά με το κοινό.

Τεχνικοί πόροι

Θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη οι διαθέσιμοι τεχνικοί πόροι για την ομάδα-στόχο. Για παράδειγμα, εάν ένας οργανισμός επιθυμεί να πραγματοποιήσει την εκπαίδευση διαδικτυακά ή εν μέρει δια ζώσης, θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι όλοι οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση σε φορητό υπολογιστή ή άλλες τεχνολογικές συσκευές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για πρόσβαση στην πλατφόρμα. Η εμπειρία είναι ότι η δια ζώσης εκπαίδευση λειτουργεί καλύτερα, καθώς επιτρέπει περισσότερη συζήτηση. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, η πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη μείωση του χρόνου που αφιερώνεται στην εκπαίδευση με φυσική παρουσία, επιτρέποντας σε περισσότερα άτομα να παρακολουθήσουν την εκπαίδευση. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα είναι επίσης χρήσιμη σε καταστάσεις όπου ο οργανισμός επιθυμεί να επιτύχει πιστοποιήσεις για όλους τους συμμετέχοντες, καθώς αυτό δημιουργείται αυτόματα από την πλατφόρμα. Ενθαρρύνει επίσης τους συμμετέχοντες να ασχοληθούν με το υλικό εκτός της εκπαίδευσης, δίνοντάς τους ακόμη περισσότερο χρόνο για προβληματισμό. Ωστόσο, θα πρέπει να διατίθεται σε όλους τους συμμετέχοντες στην εκπαίδευση, ώστε να εξασφαλίζεται η ίση συμμετοχή όλων των εκπαιδευομένων.

Συμμετοχή του κοινού

Ως διεπιστημονική κατάρτιση και σύμφωνα με την έρευνα που πραγματοποιήθηκε κατά την ερευνητική περίοδο του έργου, οι εκπαιδευτές θα πρέπει να προσπαθήσουν να προσελκύσουν όσο το δυνατόν περισσότερο το κοινό στην παρουσίαση των ενοτήτων. Οι βινιέτες έχουν δημιουργηθεί για το σκοπό αυτό, ώστε να καταστούν οι εκπαιδευσεις πιο πρακτικές και σχετικές για τους εκπαιδευόμενους. Ωστόσο, οι εκπαιδευτές μπορούν να προσαρμόσουν τις βινιέτες στο πλαίσιο του κοινού και με αυτόν τον τρόπο να δημιουργήσουν ακόμη μεγαλύτερη συμμετοχή. Ως εμπειρία από τις εκπαιδευσεις που πραγματοποίησε η κοινοπραξία, τόσο οι βινιέτες όσο και οι ερωτήσεις αξιολόγησης βοήθησαν να γίνουν οι παρουσιάσεις πιο διαδραστικές, καθώς ήταν μια αλλαγή για τους συμμετέχοντες τόσο να απαντήσουν στις ερωτήσεις, όσο και να δώσουν εξηγήσεις και πρόσθετα σημεία. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, μια εμπειρία από τη χρήση μη ειδικών εκπαιδευτών ήταν ότι οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούσαν να εισαχθούν ως εμπειρογνώμονες και με αυτόν τον τρόπο να καταστήσουν τις εκπαιδευσεις πιο διαδραστικές. Επιπλέον, η χρήση μελετών περίπτωσης στις εκπαιδευσεις έχει ως στόχο την εμπλοκή του κοινού. Η ανατροφοδότηση από την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού σεμιναρίου ήταν ότι αυτό ήταν το ουσιαστικό κομμάτι και ότι πιο πρακτικές περιπτώσεις και συμμετοχή ήταν επιθυμητές (βλ. Επόμενη ενότητα για τα διδάγματα που αντλήθηκαν).

Πιστοποίηση και Μοριοδότηση

Όταν αποφασίζετε εάν θα προσφέρετε ή όχι πιστοποίηση και μοριοδότηση, οι πάροχοι συνεχιζόμενης έχουν πολλαπλές ευκαιρίες. Προκειμένου οι συμμετέχοντες να αποκτήσουν μόρια συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, η εκπαίδευση πρέπει να εγκριθεί από την τοπική εθνική υπηρεσία για τα ιδρύματα συνεχιζόμενης εκπαίδευσης. Οι οργανισμοί μπορούν να επιλέξουν να πιστοποιήσουν την εκπαίδευση στο δικό τους τοπικό πλαίσιο, επικοινωνώντας με την τοπική εθνική υπηρεσία στη χώρα όπου διαμένει η ομάδα -στόχος. Αυτό μπορεί να γίνει είτε για τη δια ζώσης εκπαίδευση είτε για την πλατφόρμα. Προς το παρόν, η πλατφόρμα έχει εγκριθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο μόνο για γιατρούς.

Με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης και των ερωτήσεων αξιολόγησης στην πλατφόρμα, όλοι οι συμμετέχοντες παίρνουν αυτόματα ένα πιστοποιητικό ολοκλήρωσης. Οι φορείς συνεχιζόμενης εκπαίδευσης μπορούν επίσης να επιλέξουν να παράγουν τη δική τους πιστοποίηση σε περίπτωση που επιθυμούν να αποκτήσουν πιστοποίηση χωρίς τη χρήση της πλατφόρμας ή μετά την ολοκλήρωση τμημάτων της κατάρτισης.

Συμβουλές και Συμπεράσματα

Από διαδικτυακό εκπαιδευτικό σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο του έργου, η κοινοπραξία απέκτησε ορισμένες εμπειρίες και μαθήματα πολύτιμα για να μοιραστούν για μελλοντικές εκπαιδευσεις. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση της κατάρτισης και τα αποτελέσματά της μπορεί να είναι χρήσιμα κατά το σχεδιασμό μιας μελλοντικής εκπαίδευσης. Τα διδάγματα που ακολουθούν είναι μια περίληψη σχολίων και συστάσεων που ελήφθησαν από εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους.

- ➔ Η εμπειρία της κοινοπραξίας είναι ότι θα ήταν προτιμότερη μια δια ζώσης εκπαίδευση, αλλά λόγω της τρέχουσας πανδημίας COVID-19 αυτό δεν ήταν δυνατό εντός του χρονικού πλαισίου του έργου. Αυτό θα άφηνε περισσότερο χώρο για συζήτηση και αλληλεπίδραση.

- ➔ Ο θεματικός τομέας αυτής της εκπαίδευσης επιτρέπει την ανταλλαγή εμπειριών, συζητήσεις σε βάθος και ανταλλαγή απόψεων, ιδίως από εκπαιδευόμενους που εργάζονται με παιδιά μετανάστες/πρόσφυγες ή ασυνόδευτους ανηλίκους. Αυτά τα είδη βιωματικών δραστηριοτήτων ενθαρρύνονται για αυτήν την εκπαίδευση. Για παράδειγμα, όταν παρέχετε την εκπαίδευση δια ζώσης ή διαδικτυακά, η βινιέτα και οι ερωτήσεις αξιολόγησης μπορούν καλύτερα να συμπεριληφθούν μεταξύ των ενοτήτων ή στο τέλος κάθε ενότητας, καθώς αυτό δημιουργεί περισσότερη αλληλεπίδραση με τους συμμετέχοντες. Αυτή η μέθοδος έλαβε θετικά σχόλια στην αξιολόγηση από τους συμμετέχοντες του 4ήμερου εκπαιδευτικού σεμιναρίου που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του έργου.
- ➔ Προκειμένου να δοθεί περισσότερος χρόνος συζήτησης, μπορεί να είναι χρήσιμο να μειωθεί ο χρόνος που αφιερώνεται σε διαλέξεις και αντί αυτού να αναφερθείτε στην πλατφόρμα ή να παραδώσετε εργασίες.
- ➔ Μελέτες περιπτώσεων και παραδείγματα ήταν ωφέλιμα για την εκπαίδευση. Οι ήδη διαθέσιμες ενότητες περιλαμβάνουν μελέτες περιπτώσεων, αλλά περισσότερες μπορούν να προστεθούν είτε από εκπαιδευτές με προσωπικά ή τοπικά παραδείγματα είτε από τους συμμετέχοντες ζητώντας τους να μοιραστούν τα παραδείγματα και τις εμπειρίες τους από την καθημερινή τους πρακτική.
- ➔ Ορισμένες ενότητες πρέπει να «διδασθούν» λαμβάνοντας υπόψη το εθνικό ή τοπικό πλαίσιο ή χρησιμοποιώντας παραδείγματα από το τοπικό και εθνικό πλαίσιο. Αυτό έγινε ιδιαίτερα εμφανές με βάση τα σχόλια που ελήφθησαν για την ενότητα 1, για παράδειγμα σχετικά με το νομικό πλαίσιο.
- ➔ Η χρήση οποιουδήποτε οπτικοακουστικού υλικού συνιστάται ιδιαίτερα σύμφωνα με τα σχόλια που λάβαμε καθώς αυτά καθιστούν τα σεμινάρια ενδιαφέροντα και διαδραστικά τοποθετώντας τα σε ένα πραγματικό περιβάλλον.